TERASSIOHJEET HELSINGISSÄ

Ulkotarjoiluun käytettävien katuterassien ohjeistus 1.1.2014 alkaen

Hyväksytty YTLK 4.6.2013 § 254

Päivitetty 19.3.2014

SISÄLTÖ

TERVETULOA HYÖDYNTÄMÄÄN KAUPUNKITILOJA ULKOTARJOILUUN 3

TERASSIN MÄÄRITTELY JA YMPÄRIVUOTINEN KÄYTTÖ 3

KAIKKI TÄYTTÄVÄT SOPIMUSLOMAKKEEN 3

TERASSEJA KOSKEVAT OHJEET JA EHDOT 4

TERASSIN MITOITUS JA ESTEETTÖMYYS 4

AUKIOLOAJAT 5

KAUPUNKIKUVA – KALUSTEET, VARUSTEET JA RAKENTEET 5

TUOLIT JA PÖYDÄT 5
TERASSIN RAJAAMINEN 6
TERASSIN KATTAMINEN 6
TERASSIN ALUSTA JA KIINTEÄT RAKENTEET 6
MAINOKSET 6
TARJOILUPISTE 7
VALAISTUS 7
LÄMPÖLAMPUT JA HUOVAT 7

JÄRJESTYS JA YLLÄPITO 8

PUHTAANAPITO JA HUOLTO 8
HAJU JA MELU 8
ANNISKELUALUE 8
WC-TILAT 8
VALVONTA 8
SOPIMUSKAUSI 9

TERASSIALUEJAKO JA HINNOITTELU 9

TOIMI NÄIN 10

SOPIMUKSEN LIITTEET 11

TERASSISUUNNITELMAN MITOITUSESIMERKKEJÄ 12

KAUPUNKI KAIKILLE 14

ESTEETTÖMYYS 14
KESTÄVÄ KEHITYS 14
RUOKAKULTTUURI 14

LIITE: ESIMERKKI ASEMAPIIRUSTUKSESTA JA POHJAPIIRUSTUKSESTA

Helsingissä sopimus yleisten alueiden käytöstä ulkotarjoiluun tehdään rakennusvirastossa.

Kaupunki toivoo, että terassit toteutetaan mahdollisimman vähin rakentein ja kaupunkikuvaan sopivin kalustein.

TERVETULOA HYÖDYNTÄMÄÄN KAUPUNKITILOJA ULKOTARJOILUUN

Helsingin kaupungin omistamilla yleisillä alueilla kahvilan- ja ravintolanpitäjillä on mahdollisuus käyttää liiketilansa edustaa ulkotarjoiluun. Ennen toiminnan aloittamista on alueen käytöstä tehtävä sopimus kaupungin kanssa. Sopimuksen edellytyksenä on, että alueella on turvallista ja esteetöntä liikkua ja että liiketilan eteen tuotavat kalusteet sopivat kaupunkikuvaan, eikä terassin käytöstä aiheudu melua tai muuta häiriötä alueelle.

TERASSIN MÄÄRITTELY JA YMPÄRIVUOTINEN KÄYTTÖ

Terassit monipuolistavat ja elävöittävät kaupunkielämää erityisesti kesällä. Terassilla tarkoitetaan tässä kahvilan, ravintolan tai muun liiketilan edessä sijaitsevaa kalustettua ulkotarjoilualuetta, jolla on toiminnallinen yhteys liiketilaan. Kaupunki toivoo, että terassit toteutetaan mahdollisimman vähin rakentein ja kaupunkikuvaan sopivin kalustein.

Terassikausi on jaettu kesä- ja talvikauteen. Kesäkausi on huhtikuun alusta lokakuun loppuun ja talvikausi marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Kesä- ja talviterassit voivat hyvin olla erikokoisia, mutta niistä tehdään yksi yhteinen sopimus. Helsingissä sopimus yleisten alueiden käytöstä ulkotarjoiluun tehdään rakennusvirastossa.

Huom! Helsingin kaupungilla on ympärivuotiseen käyttöön tarkoitetuille lasitetuille katuterasseille erillinen suunnitteluohje ja toimintapolku.
http://www.hel.fi/static/hkr/luvat/lasitettukatuterassiohje.pdf

KAIKKI TÄYTTÄVÄT SOPIMUSLOMAKKEEN

Kaikki vuonna 2013 tai sitä ennen tehdyt yleisten alueiden ulkotarjoilusopimukset päättyvät vuoden 2013 lopussa.

Kaikkien, jotka käyttävät kaupungin omistamaa aluetta ulkotarjoiluun on tehtävä uusi sopimus rakennusviraston kanssa. Ravintolan tai kahvilan pitäjän on lisäksi tehtävä uutta terassitoimintaa aloittaessaan ilmoitus ympäristökeskukseen ennen toiminnan aloittamista.

Ilmoitusta varten saat lomakkeen Helsingin kaupungin ympäristökeskuksesta. Ilmoitus voi olla myös vapaamuotoinen. www.hel.fi/ymk

Erillistä rakennus- tai toimenpidelupaa ei tarvitse hakea, jos terassi toteutetaan tämän ohjeen mukaisesti ja ilman kiinteitä tai pysyviä rakenteita.

Terassien luvanvaraisuus perustuu maankäyttö- ja rakennuslain 126 §: ään ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 62§:ään.

Toimenpidelupa on haettava, kun tarjoilualue varustetaan kiintein rakentein:

- yli 90 cm korkea aita
- lattiakorokkeet (lattiakorokkeet ovat sallittuja vain kaltevilla pinnoilla),
- kiinteä katos tai seinämä,
- tarjoilu- tai myyntitiski, jos se on kooltaan yli 60 x180 x 120 cm (leveys x pituus x korkeus).
- myynti- ja mainoslaitteet, jos ne ovat kooltaan yhteensä yli 60 x 60 cm kullakin terassin sivustalla (tuotemerkkimainokset eivät ole sallittuja)

www.hel.fi/hki/Rakvv/fi/

Pyydä rakennusvirastosta hyväksyntä terassihankkeellesi, ennen kuin lähdet hakemaan kiinteille rakenteille lupaa rakennusvalvontavirastosta.

TERASSEJA KOSKEVAT OHJEET JA EHDOT

Helsingin kaupunki asettaa joitakin ehtoja, joiden tarkoituksena on ottaa huomioon liikenne ja varmistaa alueen turvallinen käyttö sekä viihtyisä yleisilme. Tämän ohjeen tarkoitus on kertoa mitä voit liiketilasi edustalle pystyttää ilman erillistä toimenpidelupaa. Kalusteiden, rakenteiden, päivänvarjojen ja markiisien kaupunkikuvaan sopivuutta arvioi viimekädessä rakennusvalvontaviranomainen. Ympäristöviranomainen arvioi terveellisyyttä ja poliisi valvoo yleistä turvallisuutta ja järjestystä.

TERASSIN MITOITUS JA ESTEETTÖMYYS

Liiketilan sijainti kaupunkirakenteessa vaikuttaa terassin mitoitukseen. Jalankulkijamääriltään vilkkaimmille ydinkeskustan kaduille on laadittu omat erilliset katukohtaiset ohjeet, joita tulee noudattaa. Tarkemmat tiedot katutilakohtaisista ohjeista löytyvät rakennusviraston sivuilta. Terassialue varusteineen ja ilmoitustelineineen saa viedä korkeintaan puolet jalankulkualueen vapaasta leveydestä. Jalkakäytävän vapaan kulkuväylän leveyden tulee kuitenkin aina olla vähintään 150 cm.

Vapaan alueen määrittely edellyttää useimmiten paikalla tehtävää tapauskohtaista harkintaa, jolloin mitoitukseen vaikuttavia tekijöitä voivat olla jalankulkijamäärät, valaisinpylväät, katupuut, liikennemerkit ym. kadun varusteet, pyörätiet, pysäkit sekä hälytysajoneuvojen esteettömään liikkumiseen tarvittava tila. Myös kunnossapidon vapaantilan vaatimukset on huomioitava suunnittelussa.

Korkeussuunnassa vapaan tilan tulee olla aina vähintään 220 cm. Markiisien ja vastaavien julkisivuun kiinnitettyjen rakenteiden kohdalla vapaan alikulun tulee olla vähintään 250 cm.

Pidä huolta siitä, että liiketilasi varauloskäynnit ja pako- ja pelastustiet ovat esteettömiä ja täyttävät niille asetetut viranomaisvaatimukset. Liiketilan ulko-ovien edessä on oltava vapaata tilaa vähintään uloskäyntialueen leveyden verran koko matkan kadulle saakka. www.hel.fi/pel

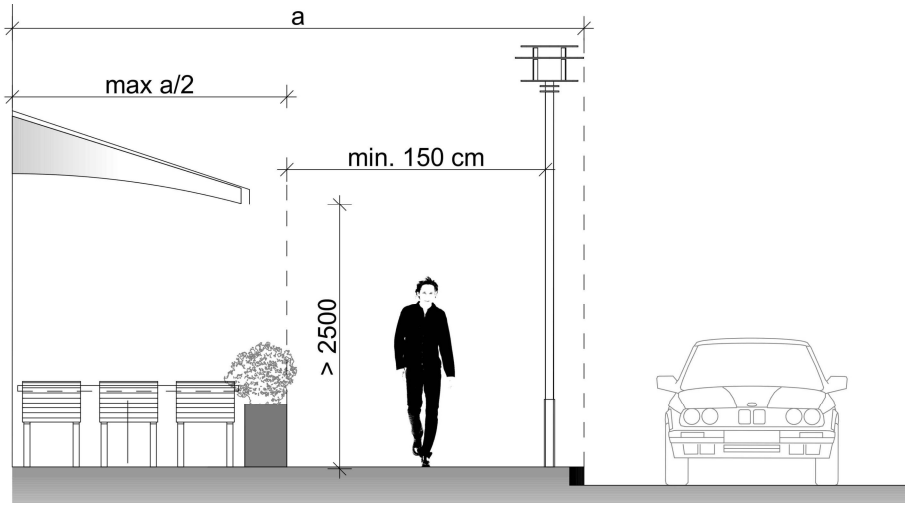

Suunnittele kalustus niin, että se sopii kaikille – myös liikkumisesteisille. Terassialueen sisäänkäynnin tulee olla vähintään 90 cm leveä niin, että pyörätuolilla pääsee esteettömästi sisään terassille.

AUKIOLOAJAT

Voit sijoittaa kalusteita eli pöytiä, tuoleja, päivänvarjoja ja muita sopimuksessa mainittuja varusteita ja rakennelmia ulos ravintolasi tai kahvilasi aukioloaikana. Asuinkiinteistöjen läheisyydessä terassien aukioloaika on rajattu melun takia klo 07.00-22.00 välille. Aikarajoitusta määrittelevät Helsingin ympäristökeskuksen lisäksi kiinteistöjen omat järjestyssäännöt.

Terassin sulkeuduttua on toivottavaa, että kaikki kalusteet viedään pois tai pinotaan, ettei niitä voi käyttää. Esteettömyyden ja turvallisen liikkumisen varmistamiseksi on tärkeätä, että kokoat kalusteet aina samaan paikkaan.

Kaikkien kalusteiden, varusteiden ja rakenteiden tulee olla kaupunkikuvallisesti ja materiaaleiltaan korkealaatuisia.

KAUPUNKIKUVA – KALUSTEET, VARUSTEET JA RAKENTEET

Kalusta alue kutsuvasti ja viihtyisästi. Pidä tuolit ja pöydät järjestyksessä, ettei ohikulkijoille ole niistä varaa. Huolehdi, että asiakkaat pysyvät sopimuksessa määritellyn alueen rajojen sisäpuolella.

TUOLIT JA PÖYDÄT

Valitse rakennettuun ympäristöön sopivia kestäviä ja pinottavia tuoleja ja pöytiä. Käsittelemättömiä tai painekyllästettyjä kalusteita tai penkki-pöytäyhdistelmiä ei sallita. Kalusteiden tulee olla ulkokäyttöön tarkoitettuja, ehjiä ja siistejä. Käytä kalusteissa ympäristöön sopivia värejä. Valkoisia kalusteita ei suositella ja erityisesti ns. halvat muovikalusteet on kielletty.

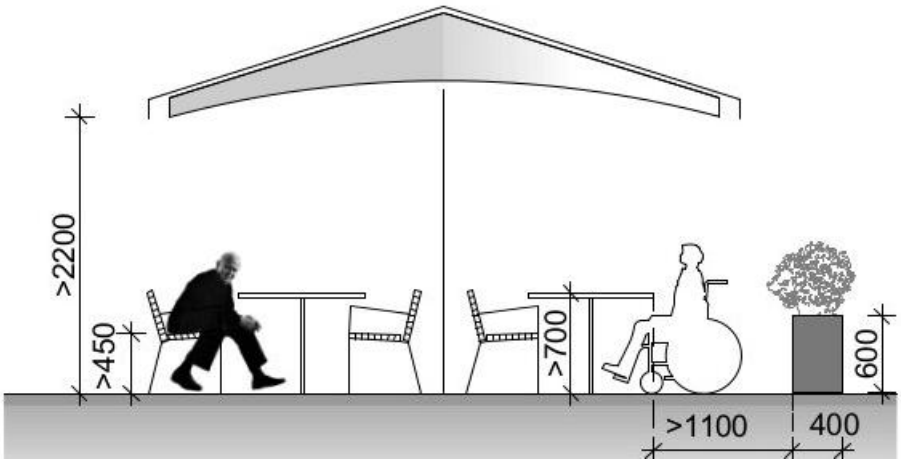

Värityksen kontrastit – esimerkiksi vaalea pöytä ja tumma tuoli - parantavat kalusteiden havaittavuutta näkövammaisille. Huolehdi, että ainakin osa kalusteista sopii korkeutensa ja syvyytensä puolesta myös pyörätuolin käyttäjälle. Liikuntaesteiselle sopivassa kalusteessa pöydänjalkojen tulee olla vähintään 80 cm päässä toisistaan tai pöytälevyn työnnyttävä esiin vähintään 60 cm päädystä. Pöytien korkeuden tulee olla 70 - 85 cm. Osassa tuoleista tulisi olla käsinojat ja tuolin istuimen pitäisi olla 45 - 50 cm korkuinen, jotta pyörätuolinkäyttäjällä olisi mahdollisuus siirtyä siihen.

Kadun avoin luonne tulee säilyttää, eikä seinämäisiä rakenteita sallita.

TERASSIN RAJAAMINEN

Kadun avoin luonne tulee säilyttää, eikä seinämäisiä rakenteita sallita. Mikäli vilkas liikenne tai jokin muu syy edellyttää rajaamista, tulee se toteuttaa vähäeleisesti esimerkiksi kukkalaatikoin tai-avonaisin metallikaitein. Kaiteet tulee maalata tummiksi. Maalaamatonta painekyllästettyä puuta ei tule käyttää. Lasikaiteita ei suositella. Kaiteisiin ei saa ripustaa peittäviä suoja-kankaita tai banderolleja.

Kaiteiden ja kukkalaatikoiden tai muiden rajaavien elementtien rakenteiden minimikorkeus on 60 cm ja maksimikorkeus 90 cm. Rajaavat elementit on sijoitettava sopimuksessa määritellyn terassialueen sisäpuolelle.

Esteettömyyden kannalta köysikaiteet katualueella voivat olla vaarallisia, eikä näkövammaisen keppi niitä havaitse. Lasi- tai köysikaiteita saa käyttää perustelluista syistä. Mainitse perustelut lupahakemuksessasi.

TERASSIN KATTAMINEN

Käytä terassin kattamiseen päivänvarjoja tai markiiseja. Päivänvarjojen ja markiisien tulee sopeutua muodoltaan, väritykseltään ja rakenteeltaan rakennukseen ja ympäristöön.

Huomio.

Katuun ei saa kiinnittää mitään ja kaikki rakenteet on sijoitettava terassialueen rajojen sisäpuolelle. Jalankulkualueelle työntyvissä rakenteissa on kompastumisvaara.

TERASSIN ALUSTA JA KIINTEÄT RAKENTEET

Sijoita terassikalusteet suoraan katupinnoitteelle ilman lattiakoroketta tai mattoa. Lattiakorokkeet ovat sallittuja vain kaltevilla pinnoilla. Jos kadun pinta on hyvin kalteva tai epätasainen, eikä terassikalusteita voida sijoittaa suoraan kadun pintaan, on siitä mainittava terassihakemuksessa ja esitettävä piirustuksissa. Kiinteät rakenteet ja lattiakorokkeet vaativat aina toimenpide- tai rakennusluvan.

MAINOKSET

Mainontaa ja sen luvanvaraisuutta sääntelee maankäyttö- ja rakennuslaki ja -asetus, joiden perusteella on määritelty, milloin mainos vaatii toimenpideluvan. Mainostoimenpideluvan myöntää rakennusvalvontavirasto.
www.hel.fi/hki/Rakvv/fi/

Alkoholimainontaa sääntelee lisäksi alkoholilaki, joka muuttuu 2015 alussa. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa alkoholimainontaa koskevia soveltamisohjeita syksyllä 2014.

Terassialueella sallitaan ruokalista, hinnasto ja aukioloaikatiedot joko ilmoitustelineessä tai esim. kaiteeseen kiinnitettynä. Ilmoitustelineen (1kpl/liiketila) tulee olla sopimuksessa määritellyn terassialueen sisäpuolella. Kullakin terassin sivulla sallitaan korkeintaan 60 cm x 60 cm kokoinen ilmoituspinta kaiteeseen kiinnitettynä.

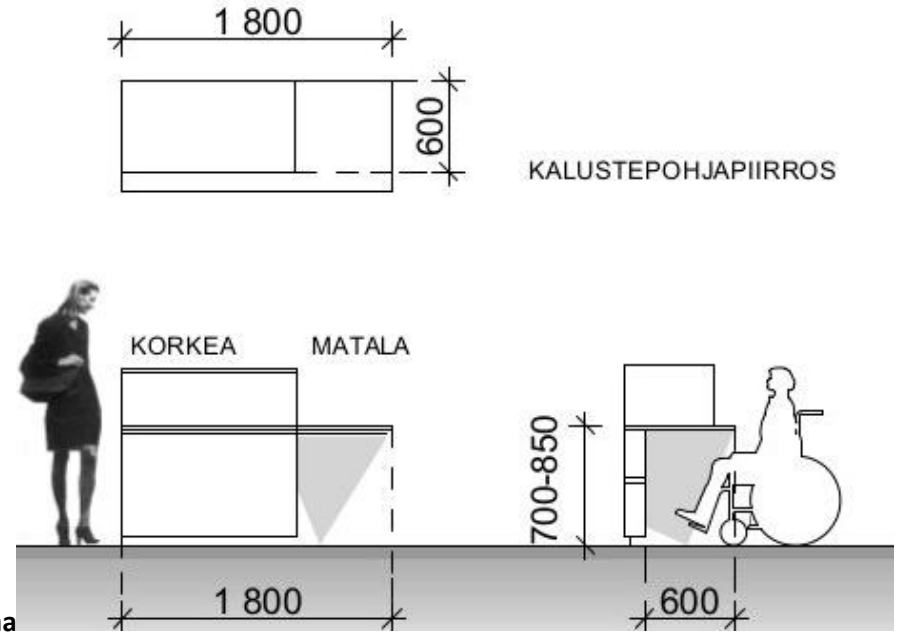

paa

Pienen, 60x180 cm kokoisen, tarjoilupisteen saa sijoittaa terassille ilman toimenpidelupaa. Mainitse asiasta hakemuslomakkeessa ja esitä se piirustuksissa.

TARJOILUPISTE

Tarjoilupiste saattaa olla tarpeen suurilla terasseilla tai, jos terassin ja liiketilan välissä on katu tai jalankulkualue. Jos haluat terassillesi erillisen tarjoilupisteen, mainitse asiasta hakemuslomakkeessa ja esitä se piirustuksissa. Tarjoilupisteen tulee olla henkilökunnan valvonnassa ja myynnin on tapahduttava tarjoilualueen sisäpuolelle. Pienen, 60x180 cm kokoisen, tarjoilupisteen saa sijoittaa terassille ilman toimenpidelupaa.

Jos tarjoilupisteestä on myyntiä, tulee sen palvella myös pyörätuolinkäyttäjiä. Pyörätuolinkäyttäjää varten sopiva tarjoilutason korkeus on 70 - 85cm.

VALAISTUS

Terassin valaistuksessa tulee ottaa huomioon ympäristön muu valaistus. Häikäiseviä liikennettä häiritseviä valoja ei saa käyttää. Kynttilöitä tai muuta avotulta on lupa käyttää vain, jos ne on suojattu ja sijoitettu niin, etteivät ne aiheuta palovaaraa.

Esimerkiksi kynttilälyhdyt terassin pöydillä ovat kauniita ja tuovat alueelle lämmintä tunnelmaa iltojen hämärtyessä ja antavat loistetta talviterasseille.

LÄMPÖLAMPUT JA HUOVAT

Käytä viileinä aikoina terassilla lämmittelyyn mieluiten esimerkiksi villahuopia lämmitinlaitteiden sijaan.

Sähkölämmittimiä voit käyttää, mutta avojohtoja ei sallita terassilla eikä katualueella. Huomioi myös, että esimerkiksi kaasuöljylamput eivät saa olla liian lähellä palovaarallisia materiaaleja ja niiden käyttöön sinulla tulee olla paloviranomaisen lupa.

Mahdollisten kiinteiden rakenteiden jättämisestä paikoilleen talvikaudeksi on sovittava rakennusviraston kanssa erikseen. Alueen talvikäytöstä peritään korvaus sopimuksen mukaan.

JÄRJESTYS JA YLLÄPITO

Ravintoloitsija vastaa terassin ja sen välittömän lähiympäristön puhtaanapidosta, liukkaudentorjunnasta ja mahdollisten jätteiden pois viemisestä päivittäin sulkemisajan koittaessa. Kaikki terassikalusteet tulisi ensisijaisesti säilyttää sisätiloissa. Terassialueella ei sallita kalusteiden tai rakenteiden talvisäilytystä.

Tyhjillään käyttämättömänä oleva, lumen tai lehtien peittämä terassialue ei kaunista katukuvaa.

PUHTAANAPITO JA HUOLTO

Pidä huoli siitä, että terassialue on siivottu ja talviterasseilla on myös lumityöt tehty. Luo lumet ja siivoa koko jalkakäytävä kadulle asti. Tämä koskee myös muualta kuin omasta kahvilastasi tai ravintolastasi peräisin olevaa jätettä ja roskaa – esimerkiksi risuja ja lehtiä. Kaikkien kalusteiden tulee olla ehjiä, puhtaita ja hyvin hoidettuja ja niistä on poistettava mahdolliset graffitit.

HAJU JA MELU

Terassin toiminnasta ei saa aiheutua ympäristölle melu- tai hajuhaittaa. Mikäli tupakointi terassilla on sallittu, on tupakan tumpeille varattava asianmukainen keräysastia. *www.hel.fi/ymk*

Anniskelualueen rajat tulee olla asiakkaan selkeästi havaittavissa.

ANNISKELUALUE

Ulkotarjoilualue tulee sijoittaa siten, että alkoholin anniskelua voidaan tehokkaasti valvoa ja anniskelualue on selkeästi rajattu. Mikäli rakenteellista rajausta tarvitaan, tulee se tehdä esimerkiksi terassin sivuille asetettavilla kukkalaatikoilla tai siirrettävillä metallikaiteilla.

Ravintolallesi mahdollisesti myönnetty anniskelulupa ei automaattisesti ulotu terassialueelle. Anniskeluluvan myöntää hakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Anniskelulupaa ei myönnetä terassisopimukseen merkittyä kokoa suuremmalle terassille/asiakaspaikkamäärälle. www.avi.fi

WC-TILAT

Huolehdi, että wc-tiloja on riittävästi suhteessa asiakaspaikkoihin. Terassin asiakaspaikat saattavat lisätä käymälätarvetta. Ympäristökeskus ohjeistaa wc-tilojen mitoituksessa. www.hel.fi/ymk

Kiinnitä liiketilasi ikkunaan rakennusvirastosta saamasi lupatunnus terassivalvontaa varten.

VALVONTA

Rakennusvirasto valvoo sopimusehtojen noudattamista. Lisäksi ulkoalueiden yleistä järjestystä ja turvallisuutta valvoo poliisi ja ravintolatoimintaa aluehallintovirasto sekä sosiaali- ja terveysalan lupavalvontavirasto (Valvira) ja ympäristökeskus. **Kiinnitä liiketilasi ikkunaan rakennusvirastosta saamasi lupatunnus terassivalvontaa varten. Säilytä terassiasi koskevat sopimusasiakirjat liiketilassa terassin valvontaa varten. Asiakirjoista tulee ilmetä terassin laajuus,**

Sopimus voidaan joutua irtisanomaan, jos;

- **aluetta ei käytetä sopimuksen edellyttämällä tavalla.**
- **kalusteet, varusteet ja rakenteet eivät ole sopimuksen mukaisia.**
- **sopimuksen mukaista korvausta ei makseta.**
- **ulkotarjoilualueesta on haittaa jalankululle tai muulle liikenteelle.**
- **ulkotarjoilualueen kohta muuttuu liikenteellisesti tai toiminnallisesti.**
- **alueelle tulee työmaa tai muita tilapäisiä muutoksia.**

Kaikki merkittävät muutokset kalusteissa, varusteissa, rakenteissa tai terassin koossa tulee ilmoittaa ja hyväksyttää rakennusvirastossa.

Välittömästi liiketilan edessä, julkisivussa kiinni olevaa 80 cm levystä aluetta saa käyttää ulkotarjoiluun korvauksetta. Edellytyksenä on, että terassi toteutetaan kevein rakentein ja tätä ohjetta noudattaen, eikä alueen käytölle ole muita esteitä.

asiakaspaikkamäärä, aukioloaika, mahdollinen anniskelulupa ym. tarpeelliset seikat.

SOPIMUSKAUSI

Terassisopimuksen velvoitteet ovat voimassa terassin rakentamisesta alueen ennalleen palauttamiseen. Sopimuksen umpeuduttua terassialue tulee palauttaa alkuperäiseen kuntoonsa, jollei muuta sovita esimerkiksi toiminnan siirtyessä uudelle omistajalle. Sopimuksen päätyttyä terassialueelta tulee poistaa rakenteet ja laitteistot ilman eri kehotusta. Terassikalusteista katupinnoitteelle mahdollisesti aiheutuneet vahingot on kunnostettava terassinpitäjän omalla kustannuksella.

TERASSIALUEJAKO JA HINNOITTELU

Terassin sijainti vaikuttaa terassialueesta perittävään korvaukseen. Kävelykeskusta on erotettu ulkotarjoilun 1. vyöhykkeeksi. Muu Helsinki on 2. vyöhykettä. Korvaus alueen käytöstä tulee maksaa kaupungin antaman laskun mukaisesti. Ykkösvyöhykkeellä korostuvat terassialueiden kaupunkikuvalliset ja toiminnalliset vaatimukset. Siellä myös alueen käytöstä perittävä korvaus on suurempi kuin muualla keskusta-alueella tai ydinkeskustan ulkopuolella. Katso vyöhykejako oheisesta kartasta

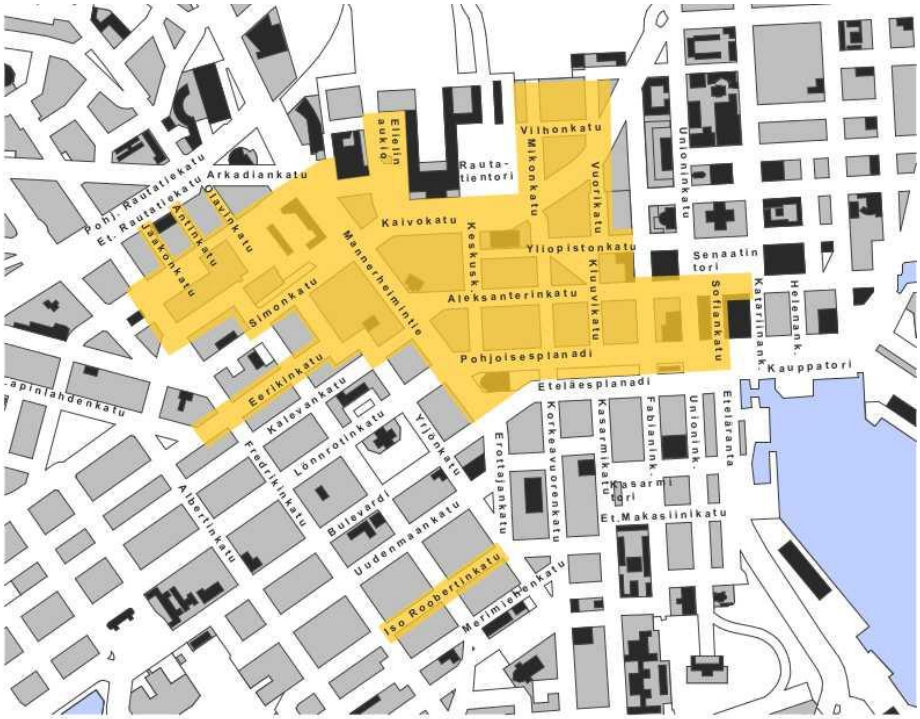

TERASSIALUE I

TERASSIALUE II

Hakemuksen liitteet:

1. **Asemapiirros terassista mittakaavassa 1/500 piirrettynä kantakarttapohjalle. Asemapiirroksesta tulee käydä ilmi terassin sijainti.**
2. **Pohjapiirros terassista mittakaavassa 1/50 tai 1/100.**
3. **Valokuvia katualueesta ja rakennuksen/liiketilan julkisivusta.**
4. **Valokuvat tai piirrokset kaikista terassille sijoitettavista kalusteita ja rakenteista.**
5. **Liitä hakemukseen hakijayrityksen kaupparekisteriote.**
6. **Liitä hakemukseen kiinteistön omistajan suostumus siitä, että liiketilan edessä olevaa yleistä aluetta saa käyttää ulkotarjoiluun.**
7. **Muut liitteet, kuten asiamiehen valtakirja.**

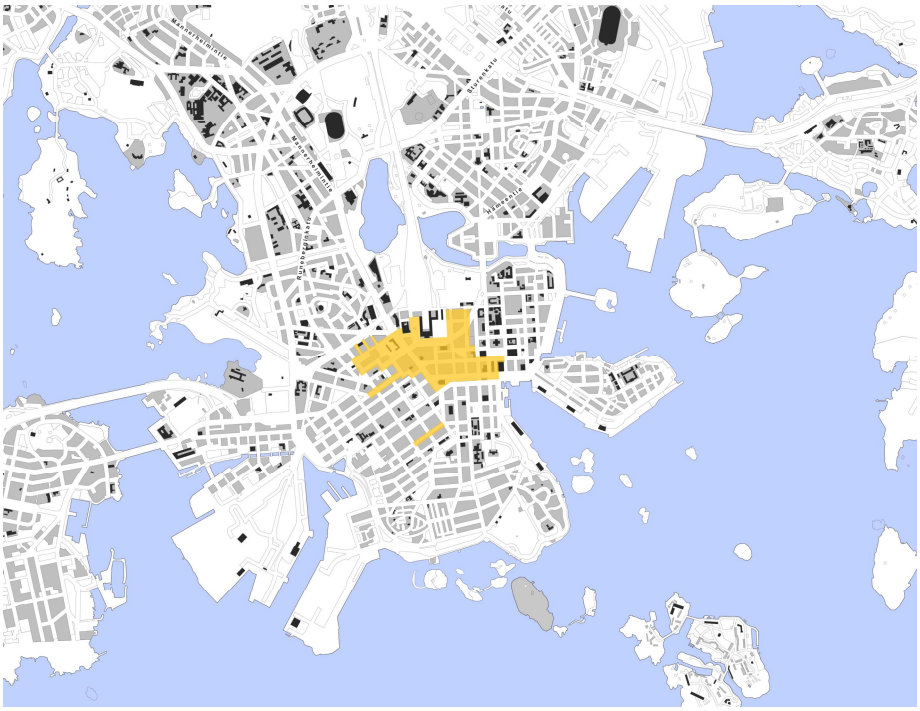

Välittömästi liiketilan edessä, julkisivussa kiinni olevaa 80 cm levyistä aluetta saa käyttää ulkotarjoiluun korvauksetta sekä 1. että 2. vyöhykkeellä. Jos terassin leveys julkisivusta on yli 80 cm, peritään korvaus koko alueesta.

TOIMI NÄIN

Lue tämä esite, täytä sopimuslomake, jossa on mainittu oma nimesi ja yhteystietosi. Esitä terassin sijainti asemapiirroksessa mittakaavassa 1/500 piirrettynä kantakarttapohjalle. Kantakarttapohjan saa Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosastolta. Laadi pohjapiirros sekä talvi-, että kesäterassista erikseen. Merkitse pohjapiirrokseen kalusteet ja varusteet, kulkureitit, sisäänkäynnit sekä vapaaksi jäävän katualueen leveys ja katualueella mahdollisesti olevat puut ja muut esteet.

Esitä pinta-alat neliömetrin tarkkuudella. Pinta-alat pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaiseen neliöön. Nyrkkisääntönä on, että neliömetri terassialaa vastaa yhtä asiakaspaikkaa.

Terassin ympärille jalankulkuun jäävä vapaa alue tulee esittää pohjapiirustuksessa. Liitä hakemukseen myös valokuvia rakennuksen julkisivusta ja havainnollistavia kuvia kaikista suunnitelmaasi liittyvistä kalusteista ja rakenteista. Terassialueesta perittävään korvaukseen vaikuttaa liiketilasi sijainti, terassin koko sekä ulkotarjoiluajanjakso. Sähköinen hakulomake löytyy osoitteesta: www.hkr.hel.fi/terassit.

Pyydä lisäksi taloyhtiöltä suostumus siitä, ettei kiinteistön omistajalla ole mitään sitä vastaan, että käytät liiketilasi edessä olevaa yleistä aluetta ulkotarjoiluun.

SOPIMUKSEN LIITTEET

1. Asemapiirros terassista mittakaavassa 1/500 piirrettynä kantakarttapohjalle. Asemapiirroksesta tulee käydä ilmi terassin sijainti. Huomioi, että terassialue saa viedä korkeintaan puolet jalankulkualueen vapaasta leveydestä. Jalkakäytävän vapaan kulkuväylän leveyden tulee kuitenkin aina olla vähintään 150 cm. Korkeussuunnassa vapaan tilan tulee olla aina vähintään 220 cm.
2. Pohjapiirros terassista mittakaavassa 1/50 tai 1/100. Merkitse pohjapiirrokseen kalusteet ja varusteet, kulkureitit, sisäänkäynnit sekä vapaaksi jäävän katualueen leveys ja katualueella mahdollisesti olevat puut ja muut esteet.
3. Valokuvia katualueesta ja rakennuksen/liiketilan julkisivusta.
4. Valokuvia tai piirrokset kaikista terassille sijoitettavista kalusteita ja rakenteista.
5. Liitä hakemukseen hakijayrityksen kaupparekisteriote, joka saa olla enintään 3 kuukautta vanha. Kaupparekisteriotteesta tulee käydä ilmi terassihakemuksen täyttäjän oikeus toimia hakijayrityksen nimissä. Kaupparekisteriotteen voi hankkia Patentti- ja rekisterihallitukselta (www.prh.fi).
6. Liitä hakemukseen kiinteistön omistajan suostumus siitä, että liiketilan edessä olevaa yleistä aluetta saa käyttää ulkotarjoiluun. Kiinteistön omistajan suostumus voi olla vapaamuotoinen, mutta kuitenkin kirjallinen, päivätty ja allekirjoitettu.
7. Muut liitteet, kuten asiamiehen valtakirja.

Sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että tätä ohjetta noudatetaan. Tehtyäsi kaupungin kanssa kirjallisen sopimuksen ja täytettyäsi muut ulkotarjoiluun liittyvät viranomaisvaatimukset voit aloittaa terassialueen käytön.

Osoitteet ja yhteystiedot:

Rakennusviraston asiakaspalvelu sijaitsee osoitteessa Pohjoinen Makasiinikatu 9, 00130 HELSINKI
www.hkr.hel.fi/terassit

Rakennusvalvonnan palvelupiste sijaitsee osoitteessa Siltasaarenkatu 13, 00530 HELSINKI
www.hel.fi/hki/Rakvv/fi/Asiakasohjeet/Ohjeet

Ympäristökeskuksen palvelupiste sijaitsee osoitteessa Viikinkaari 2a, 00790 HELSINKI
Ympäristökeskuksen neuvonta puh. (09) 310 14000 www.hel.fi/ymk

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston asiakaspalvelu sijaitsee osoitteessa Viipurinkatu 2, Helsinki 51
Postiosoite: PL 2205, 00099 Helsingin kaupunki http://www.hel.fi/hki/Kv/fi/Kaupunkimittausosasto

TERASSISUUNNITELMAN MITOITUSESIMERKKEJÄ

Terassikalusteet siirrettäviä/pinottavia, ei kiinteitä rakenteita

ESIMERKKI 1
TERASSIALUE LIIKETILAN EDESSÄ YMPÄRI VUODEN

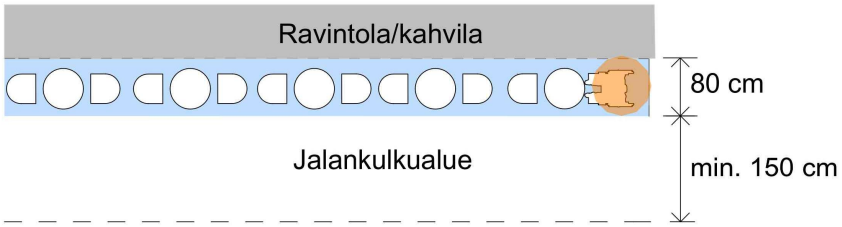

Ei peritä korvausta katualueen käytöstä.

ESIMERKKI 2
LAAJENNETTU TERASSIALUE LIIKETILAN EDESSÄ KESÄLLÄ

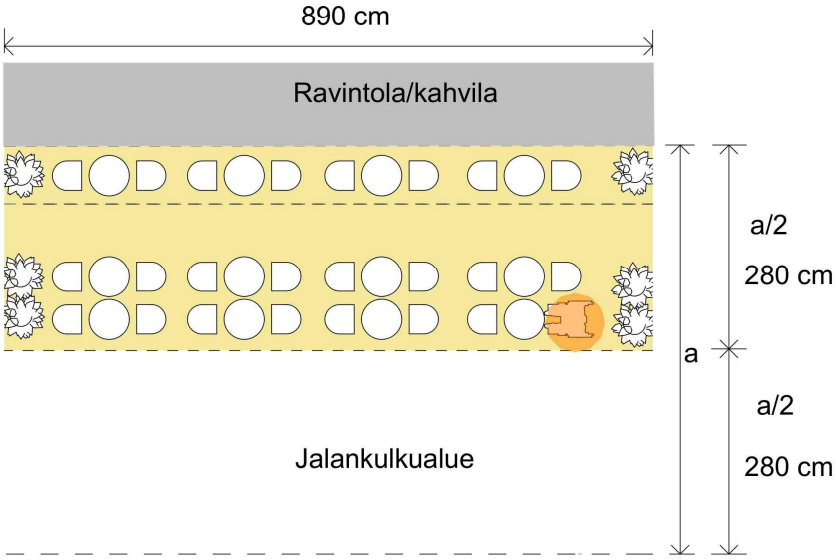

80 CM LEVYINEN TERASSIALUE LIIKETILAN EDESSÄ TALVELLA

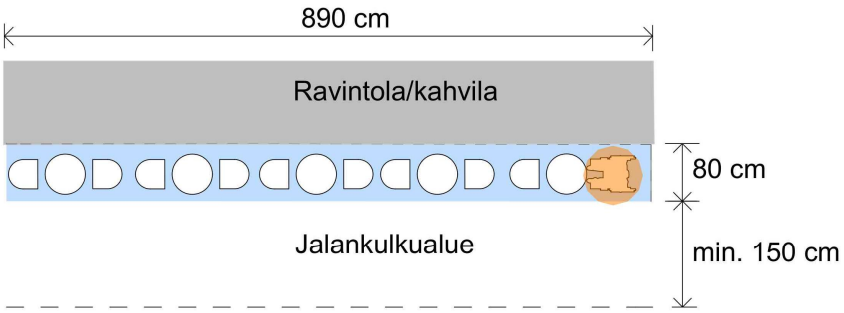

Korvaus alueen käytöstä koko kaudelta
Kesä: 2,0m x8,9m = 24,92m2, **Korvaus: 25xtaksa €/kk**
Talvi: 0,8 m levyinen terassi on ilmainen, Korvaus 0 €/kk

Ilmainen

Peritään korvaus alueen käytöstä

Kukkalaatikko

Kaluste sopii myös pyörätuolin-käyttäjälle

ESIMERKKI 3

TERASSI AUKIOLLA KESÄKAUDELLA

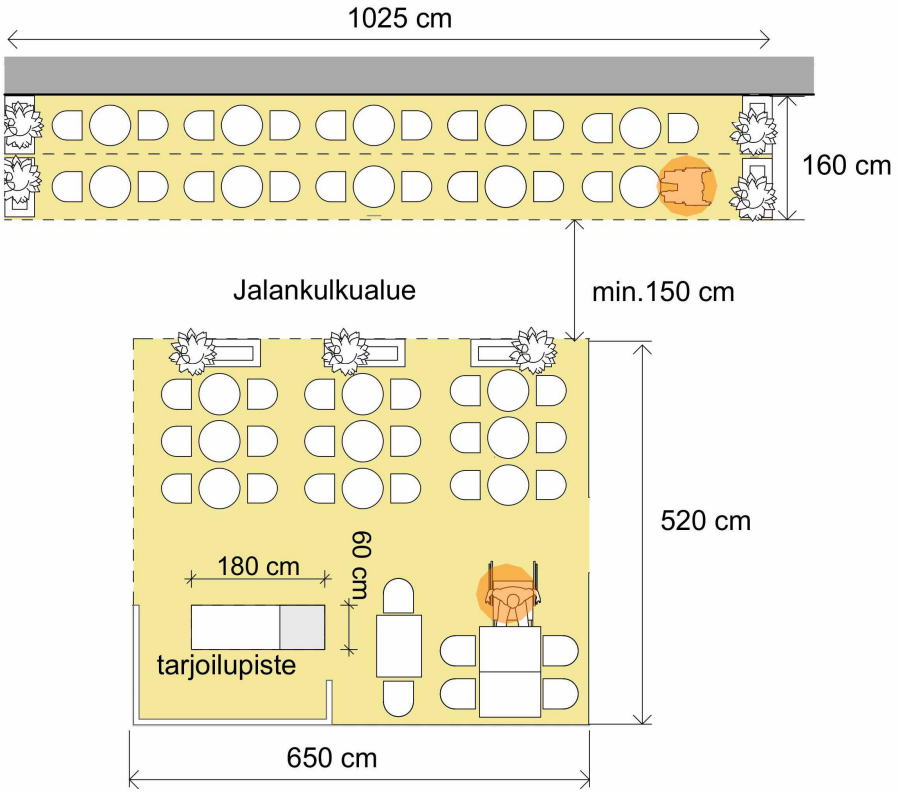

TERASSI AUKIOLLA TALVIKAUDELLA

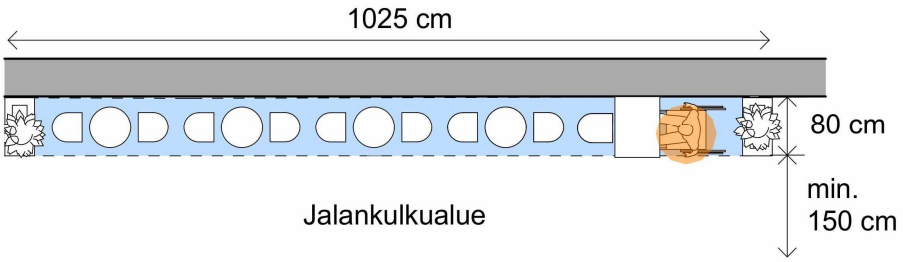

Ilmainen

Peritään korvaus alueen käytöstä

Kukkalaatikko

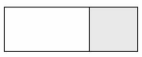

Tarjoilupiste

Kaluste sopii myös pyörätuolin-käyttäjälle

Korvaus alueen käytöstä

Kesä: 1,6x10,25 m2+ 5,2x6,5 m2 =56,35 m2 **Korvaus: 57 x taksa €/kk**

Talvikaudella: 0,8 m liiketilan edessä ilmainen, Korvaus 0 €/kk

KAUPUNKI KAIKILLE

Helsingin rakennusvirasto tekee työtä paremman kaupunkielämän hyväksi. Rakennamme yhdessä viihtyisää, elävää ja turvallista kaupunkia – kaikille! Katukahvilat ja -terassit elävöittävät ja monipuolistavat kaupunkielämää erityisesti kesällä. Helsingin kaupunki haluaa, että kaupunki on ylpeyden aihe asukkailleen ja elämys vierailijoille.

ESTEETTÖMYYS

Hyvässä kaupunkiympäristössä on tilaa niin liikkumisesteisille ja näkövammaisille kuin lastenvaunuja työntäville kaupunkilaisille. Helsingin kaupunki noudattaa vuonna 2012 vahvistettuja HELSINKI KAIKILLE–projektin mukaisia esteettömyyslinjauksia. Myös terassialueiden sopimuksia laadittaessa on tavoitteena esteetön ja turvallinen sekä laadukas kaupunkiympäristö kaikille. Helsinki kaikille projektista saat lisää tietoa osoitteesta: www.hel.fi/ Helsinki kaikille

KESTÄVÄ KEHITYS

Helsingin kaupungin visiona on luoda ulkotarjoilualueista kestävän kehityksen mukaisia kaupunkitiloja, jotka houkuttelevat viettämään monipuolista ja ainutlaatuista kaupunkielämää. Helsingin kaupungin kestävän kehityksen tavoitteena on mm. energiatehokkuuden parantaminen ja päästöjen vähentäminen. Kaupunki satsaa kuluttajaneuvontaan ja yhteistyöhön yritysten kanssa. Ekokompassi tarjoaa yrityksille ympäristöasioiden hallinnan työkalun, jonka avulla yritys voi vaikuttaa hiilijalanjälkensä kokoon. Ilmastoinfon ekokompassi on tarjolla pääkaupunkiseudun yrityksille. Lisätietoa saa osoitteesta: www.ekokompassi.fi/

Yksinkertaisemmillaan terassitoiminnassa ympäristöasiat voi huomioida käyttämällä tarjoilussa pelkästään kestoastioita tai biohajoavia astioita. Roska-astiat on syytä varustaa kansilla, jotta pöydille jätetyt roskat eivät siirry tuulen mukana kaduille. Energiaa säästyy myös välttämällä sähkö- tai kaasukäyttöisiä lämmityslaitteita ja suosimalla esimerkiksi villahuopia. Laitteiden energiatehokkuus kannattaa huomioida hankinnassa.

RUOKAKULTTUURI

Helsingin kaupungin ruokakulttuuristrategia käynnistettiin vuonna 2009. Sen tavoitteena on maistuvampi kaupunki muun muassa lisäämällä ravinnon kestävyyttä suosimalla luonnonmukaisesti tuotettuja raaka-aineita ja sesonkiruokaa sekä erityisesti kasviksia. Strategian toteuttamisesta vastaavat kaupungin virastot, yhä enenevissä määrin yhteistyössä ruoka-alan toimijoiden ja oppilaitosten kanssa. Kaupungilla on keskeinen rooli ruokakulttuurin mahdollistajana ja toteuttajana. Ruokastrategian mukaisesti kaupunki kannustaa ravintoloita tarjoilemaan ruokaa terasseillaan, samalla edistetään maltillisempaa alkoholinkäyttökulttuuria ja vähennetään järjestyshäiriöitä sekä parannetaan vierailijoiden saamaa kuvaa Helsingistä. Lisää tietoa Helsingin ruokastrategiasta saa HELSINKI FOODISMin sivuilta: www.helsinkifoodism.com/

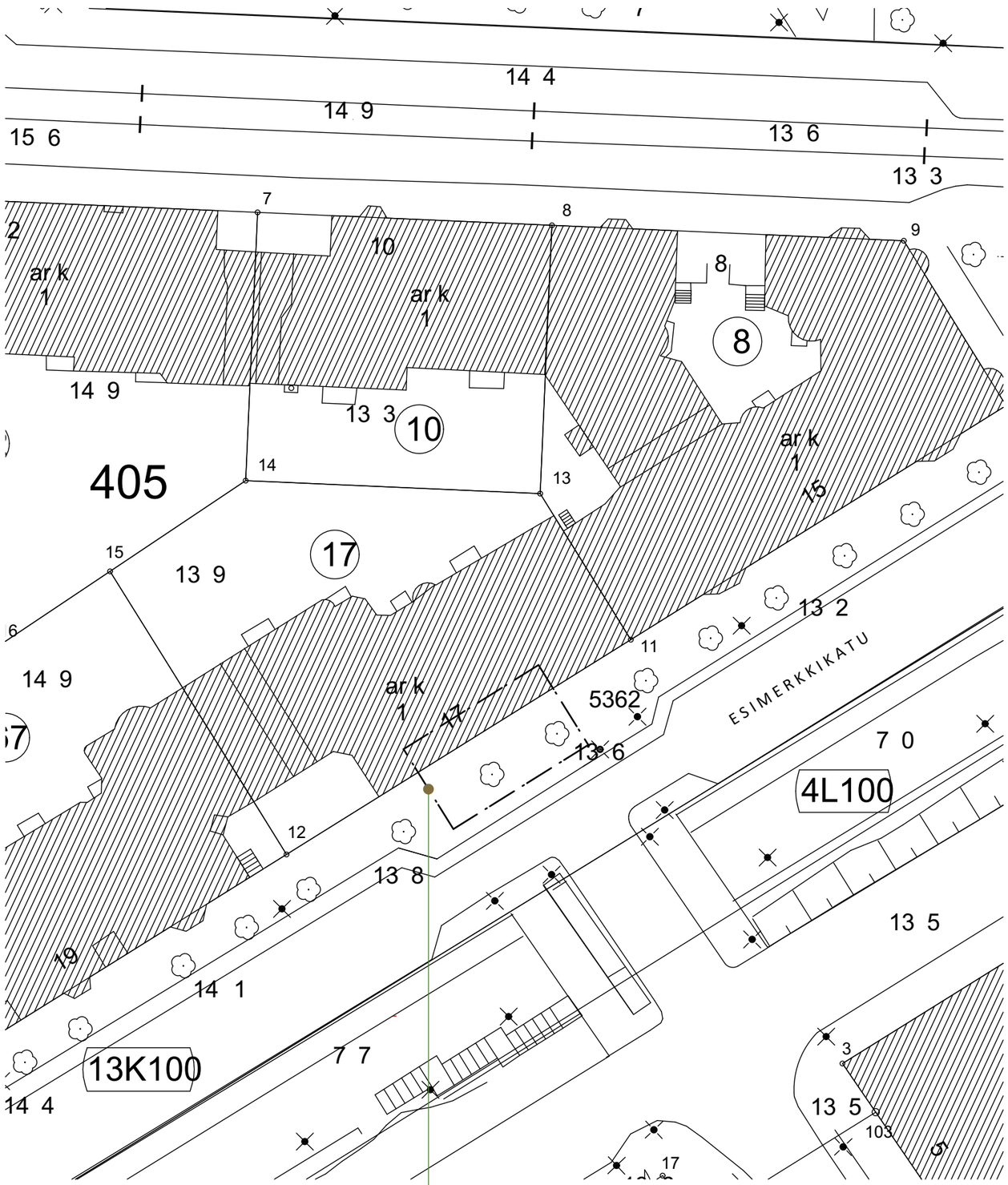

Helsingin kaupunki
Kiinteistövirasto
Kaupunkimittausosasto

MUUTOSALUE:
TERASSI TÄLLÄ
ALUEELLA

Kantakarttaote 1:500

P

ESIMERKKI ASEMAPIIRUSTUKSESTA

Exempel på planritning

An example of a zoning plan

Kaupunginosa/kylä #### Kortteli/tila #### Tontti/Rn:o ####	Viranomaisten arkistointimerkintöjä varten
Rakennustoimenpide MUUTOSTYÖ	Piirustuslaji / Juoks. nro 1/5
Rakennuskohteen nimi ja osoite Kahvila Cafe Katuosoite	Piirustuksen sisältö / Mittakaavat ASEMAPIIRUSTUS kantakarttaote 1:500
Suunnittelijan yhteystiedot	Tiedoston sijainti:
Päiväys xx.xx.20xx Vastuullinen suunnittelija	Suunnitteluala ja piirustusnumero / Muutos

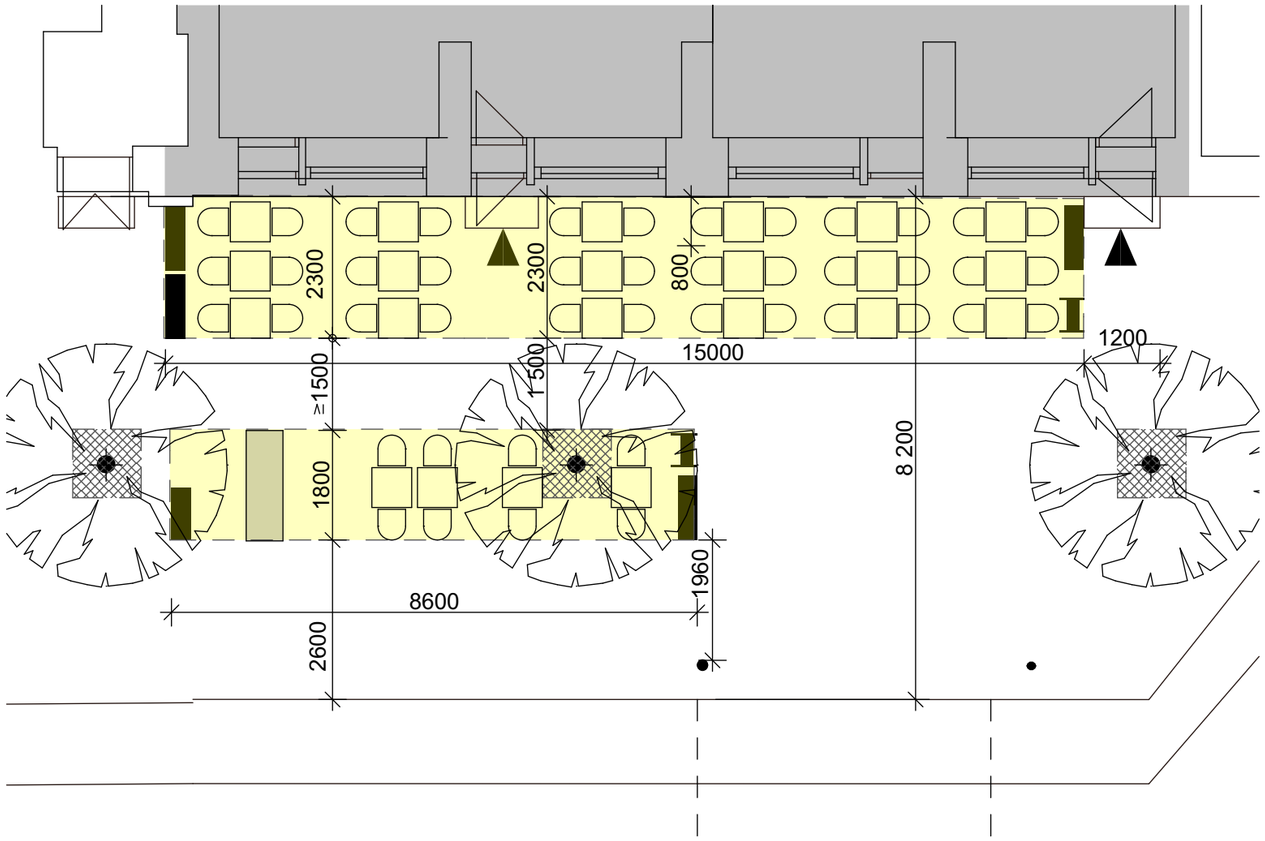

ESIMERKKITERASSIN PINTA-ALALASKELMA KESÄKAUDELLA:

(2,30m x 15,00m)+ (1,80mX8,60m) = 34,50m²+15,48 m²

= 49,98 m² = 49,0 m²

ESIMERKKITERASSIN HINTA KESÄKAUDELLA: 49m² x taksa €/m²

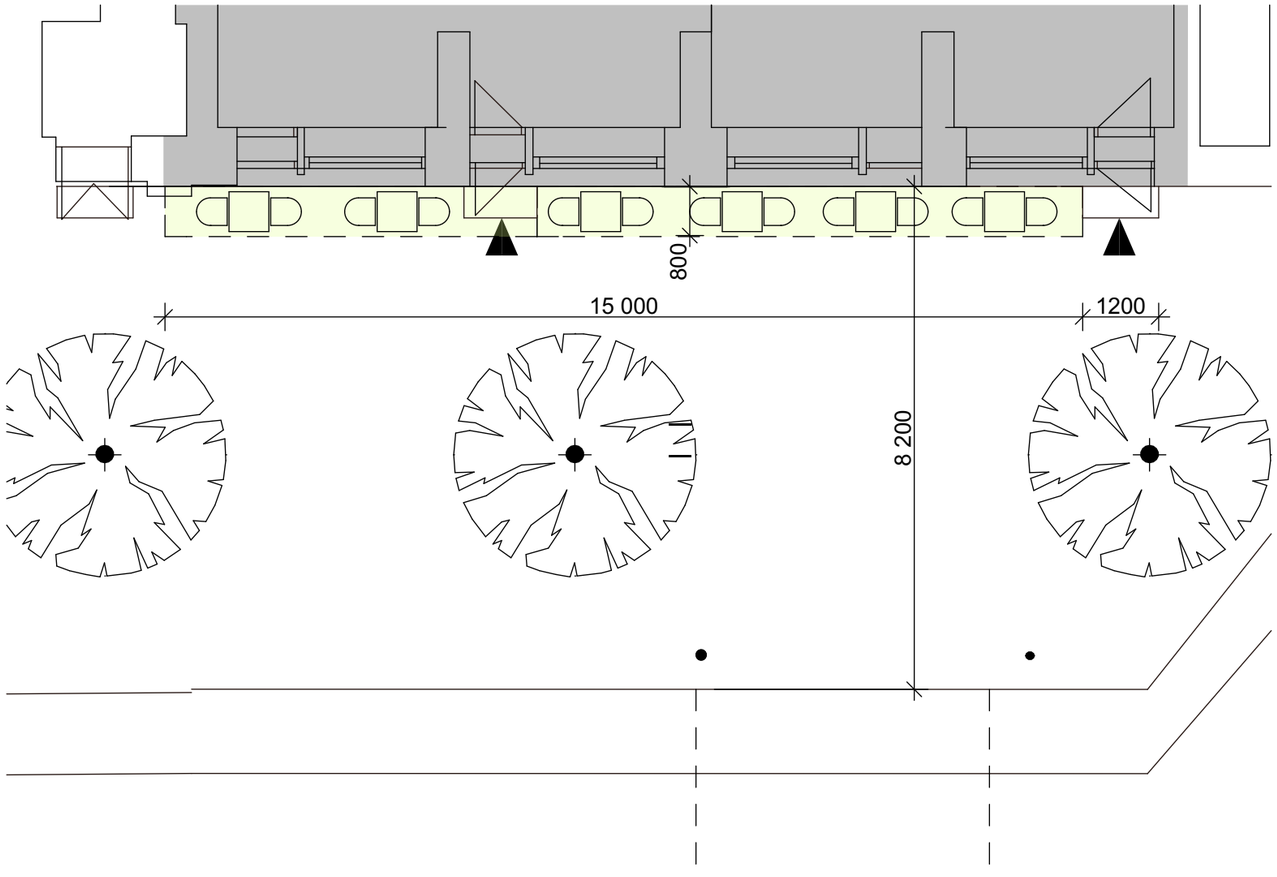

ESIMERKKITERASSIN PINTA-ALALASKELMA TALVIKAUDELLA
0,8 x (15 m) = 12,00 m²

KUN TERASSIN LEVEYS ON 800 MM LIIKETILAN JULKISIVUSTA, ON TERASSIALUEEN KÄYTTÖ ILMAISTA.

ESIMERKKI POHJAPIIRROKSESTA

Exempel på bottenritning

An example of a floor plan

Kaupunginosa/kylä #### Kortteli/tila #### Tontti/Rn:o ####	Viranomaisten arkistointimerkintöjä varten
Rakennustoimenpide MUUTOSTYÖ	Piirustuslaji / Juoks. nro 2/5
Rakennuskohteen nimi ja osoite Kahvila Cafe Katuosoite	Piirustuksen sisältö / Mittakaavat POHJAPIIRROS kesäkausi, talvikausi 1:100
Suunnittelijan yhteystiedot	Tiedoston sijainti:
Päiväys xx.xx.20xx Vastuullinen suunnittelija	Suunnitteluala ja piirustusnumero / Muutos

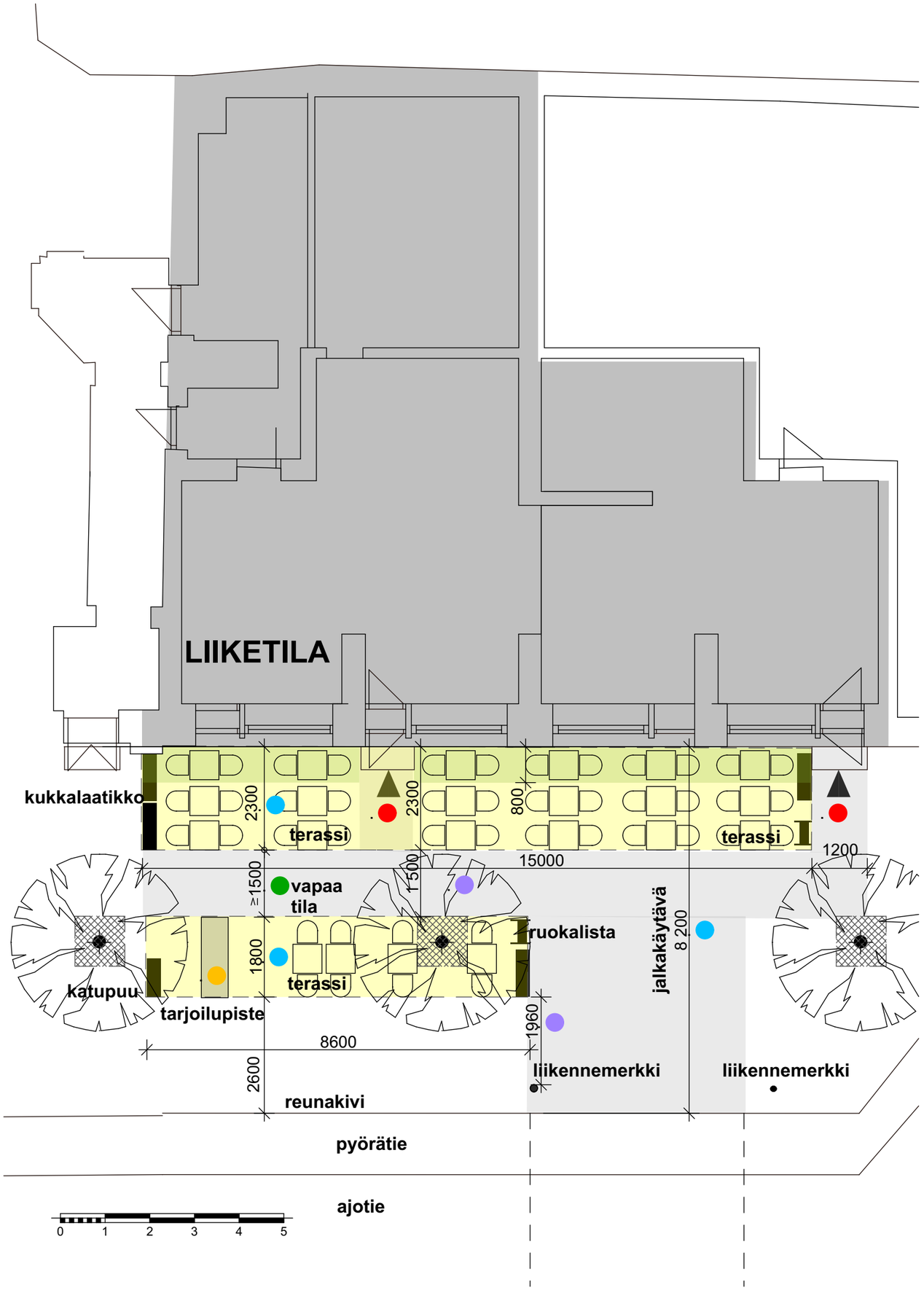

ESIMERKKI TERASSISUUNNITELMASTA JA MERKINTÖJEN SELOSTUS

Ravintolan/kahvilan sisäänkäynnit on pidettävä vapaana esteistä.
Merkitse sisäänkäynnit piirustukseen.

Pidä huolta siitä, että liiketilasi varauloskäynnit ja pako- ja pelastustiet ovat vapaita ja täyttävät niille asetetut viranomaisvaatimukset. Liiketilan ulko-ovien edessä on oltava vapaata tilaa vähintään uloskäyntialueen leveyden verran koko matkan kadulle saakka.

Esitä jalkakäytävän ja terassialueen mitat piirustuksessa. Terassialue varusteineen ja ilmoitustelineineen saa viedä korkeintaan puolet jalankulkualueen vapaasta leveydestä. Jos terassi on jaettu kahteen osaan, voi niiden yhteenlaskettu leveys olla korkeintaa puolet jalankulkulueen leveydestä.

Jalkakäytävän vapaan kulkuväylän leveyden tulee kuitenkin aina olla vähintään 150 cm. Vapaan alueen määrittely edellyttää useimmiten paikalla tehtävää tapauskohtaista harkintaa, jolloin mitoitukseen vaikuttavia tekijöitä voivat olla jalankulkijamäärät, valaisinpylväät, katupuut, liikennemerkit ym. kadun varusteet, pyörätiet, pysäkit sekä hälytysajoneuvojen esteettömään liikkumiseen tarvittava tila.

Merkitse pohjaan terassialueella ja sen läheisyydessä olevat puut ja muut mahdollisset esteet ja mittaa vapaan kulkutilan leveys.

Tarjoilupiste saattaa olla tarpeen suurilla terasseilla tai, jos terassin ja liiketilan välissä on katu tai jalankulkualue. Pienen, 60x180 cm kokoisen, tarjoilupisteen saa sijoittaa terassille ilman toimenpidelupaa.

Merkitse pohjapiirrokseen kalusteet ja varusteet ja nimeä ne. Valitse rakennettuun ympäristöön sopivia laadukkaita ja kestäviä, ulkokäyttöön tarkoitettuja tuoleja ja pöytiä.

Kukkalaatikoiden, ruukkujen ja vastaavien elementtien tulee olla siirrettäviä ja sävyltään tummia. Korkeus tulee olla min. 60 cm ja max 90 cm.

Terassialueella sallitaan ruokalista, hinnasto ja aukioloaikatiedot joko ilmoitustelineessä tai esim. kaiteeseen kiinnitettynä. Kullakin terassin sivulla sallitaan korkeintaan 60 cm x 60 cm kokoinen ilmoituspinta ilman lupaa. Ilmoitustelineiden tulee olla sopimuksessa määritellyn terassialueen sisäpuolella.

Vapaana pidettävä jalankulkualue. Myös esimerkiksi suojatien edusta, pysäkit ja hälytysajoneuvojen esteetön liikkuminen vaativat vapaata tilaa.

Terassialue talvikaudella.
Liiketilan edessä 80 cm levyinen terassi on ilmainen.

Laajennettu kesäkauden terassi. Koko alueelta peritään käyttömaksu.